

ת"פ 25669/11/21 - מדינת ישראל נגד מרין 1986 לבניה בע"מ, רוזלי מזרחי

בית הדין האזרחי לعبدת ירושלים

ת"פ 21-11-25669

26 יוני 2023

לפני:

כב' השופט אייל אברהם

מדינת ישראל

המאשימה:

ע"י ב"כ: עוזד יצחק שעון

הנאשומות:
1. מרין 1986 לבניה בע"מ
2. רוזלי מזרחי

ע"י ב"כ: עוזד איתן להמן

ההחלטה

1. בפני בקשה מיום 22.06.2022, לביטול כתב האישום כנגד הנאשמת 2, מכוח סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן): "בקשת ל לבטל כתב האישום" או "הבקשה הראשונה"), ובקשה להורות לנשומות להגיש מענה מפורט לכתב האישום חלף תגונבת הנאשמת 1 לאישום, שכללה כפירה כללית (להלן: "הבקשה להגשת מענה מפורט לכתב האישום" או "הבקשה השנייה").

2. על אף שההחלטה בבקשת הראשונה שלובה בנסיבות שבгинן הتبקשה הבקשת השנייה במידה מסוימת, כפי שיפורט לעמך, ATIICHIS לכל בקשה, בנפרד.

בקשת ל לבטל כתב האישום כנגד הנאשמת 2

תמצית טענות הצדדים באשר לבקשת ל לבטל כתב האישום כנגד נאשמת 2

3. לטענת הנאשומות, הנאשمت 2 הוצאה "ADMINISTRATION AND DIRECTORSHIP AGAINST THE DEFENDANT 1" ביום 06.05.21 וביום 23.05.21

עמוד 1

אולם, לפי אישור רשם החברות ניתן לראות כי מיום 21.05.11 כהן מר טארק משעל כמנהלה.

עוד נטען, כי לפי חוק ארגון הפיקוח, ותקנות ארגון הפיקוח על העבודה (משמעות מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999, מלבד המנהל הפועל, אחרים גם "שותף בחברה, הבעלים, או בא כח". על אף האמור, והמקורות הנורמטיביים אליהם הפנו הנאשמות, לא הוגש כתבי אישום כנגד המנהל הפועל ביום 21.05.21 וכונגד שני מנהלי עבודה.

לטענת הנאשמות, לפי המבחן התלת-שלבי שנקבע בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בוחבץ, יש לזכות את הנאשמת 2 מחמת אייפאה ברורנית. ביחס למבחן הראשון - טוענו הנאשמת כי הנאשمت 2 לא הייתה בשטח ולא שימשה כמנהלת עבודה, וכי העמדתה לדין הינה אך מכוח אחראית בעל משרה. אולם, ביחס לאיושם השני הנאשמת 2 לא כיהנה כבעלת משרה, ואף אדם מ"קבוצת השווים" (מנהל הנאשمت 1 ושני מנהלי העבודה) לא הוועדו לדין. ביחס לשלב השני - טוענו כי מדובר באישום שהוגש "בתוך חודשים ספורים, ולא טוען בשם שלב, כי יש מגבלה מודיע אין להעמיד לדין אף אחד משלוחת אנשי "קבוצת השווים"..." . ביחס לשלב השלישי - טוען כי חומרת העבירה בעניינו "מסוג עוון או חטא בלבד, כאשר איש לא נפגע באתר הבניה, ומילא אין מדובר בעבירה חמורה, בה יעדיף בית המשפט הקלה בעונש/הרשעה על פni ביטול האישום. מידת העוון הכרוכה בהעמדה לדין - כאן כאשר - הנאשמת 2 כבר אינה מנהלת של הנאשمت 1. הנאשמת 2 - אישת נורמטיבית ללא כל ריבב בעבירה, עצם העמדה לדין שלא, חלף כל יתר אנשי "קבוצת השווים", כרוכה בעוון של ממש".

4. ביום 22.06.22 הוגשה תגובת המאשימה, ולפיה יש לדחות את בקשה הנאשמת 2 לביטול כתוב האישום נגדה, בהעדך בסיס עובדתי בשלב בו מצוי ההליך, בטרם נחשף בית הדין לחומר הראיות - שהוא השלב לבירור טענות מעין אלה, וזאת בין היתר לנוכח חזקת התקינות המנהלית העומדת למאשימה בשלב זה. שכן, בקשה הנאשמת 2 הוגשה במקביל לכפירה כללית של הנאשמת 1, ובטרם שלב שמייעת הריאות. עוד טוענו, כי ניתן לכך שלא ניתן להכריע בטענות הנאשמת 2 בשלב זה, בין היתר הוא בניסיונה של הנאשמת 2 להציג עובדות, השניות בחלוקת כעבודות שלא ניתן לחלק עליהם - כך למשל, טענה הנאשמת 2 בסעיף 7 לבקשתה כי היא לא כיהנה כמנהלת אלא מר משעל. אולם,עובדת זו שניה בחלוקת, שכן הנאשמת 2 הייתה "המנהל הפעיל" כאמור בכתב האישום, והאחריות על התחום שבו בוצעו העבירות. עניין זה הפنته המאשימה לע"פ 4855/02, ציינה כי על פי החוק והפסיקת אחריות נשא משרה, מוטלת על המנהל הפועל האחראי בתחום בו בוצעו העבירות ולא בהכרח על המנהל הרשמי. עוד טוענו כי טענה נוספת השניה בחלוקת היא טענת הנאשמת לפיה ביום 21.05.21 שימוש מריעקב כץ מנהל עבודה, וביום 21.05.21 שימוש מר רומן כץ מנהל עבודה, ואילו לטענת המאשימה לא היו מנהלי עבודה ב"פרויקט ובאתר במועדים הרלוונטיים". כמו כן, ציון כי לפי הפסיקת, "אף מקום שמקורת אכיפה חליקית (ואין כך הדבר במקרה שבפניו), אין משמעות הדבר כי כתוב האישום יבוטל באופן 'אוטומטי'" .

דין והכרעה בבקשת לבטל כתוב האישום נגד הנאשמת 2

5. לאחר עיון בחומר שבתיק, בבקשת הנאשמת 2 ל לבטל כתוב האישום נגדה, ובתגובה המאשימה, הגעתו למסקנה כי דין הבקשה להידחות, כפי שיפורט להמן.

6. "הגנה מן הצדוק" הינה דוקטרינה מקובלת במשפט הישראלי. כו� מעוגנת דוקטרינה זו בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי הקובל עיינן לבקש את ביטולו של כתוב אישום כאשר **"הגשת כתוב האישום או ניהול ההליך**

הפלילי עומדים בסתירה מוחותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. עם זאת, טענת "הגנה מן הצדק" תתקבל אך לעיתים נדירות:

"ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהוות אפוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נדרש לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך כלל ידרש הנאשם להראות שהתקיים קשר סיבתי בין התנהגות הנפשdst של הרשות לבין הפגיעה בזכותו, עם זאת אין לשלול אפשרות שהפגיעה בתחום הצדק והגינות תיוחס לא להתנהגות שערוריתית של הרשות, אלא למשל לרשותו, או אף לנسبות שאינן תלויות ברשות כל-עיקר אך המחייבות, ובסרטות, בבירור את המשקנה כי במקורה הנתון לא יהיה ניתן להבטיח לנאשם קיום משפט הוגן, או שקיים של ההליך הפלילי יפגע באופן ממש בתחום הצדק והגינות. אך נראה כי מצב דברים כזה אינו צפוי להתרחש אלא במקרים חריגים ביותר" (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נת(6) 776, 807).

. 7. בע"פ 5672/05 טגר בע"מ נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.10.2007) קבע בית המשפט העליון כי:

"הגנה מן הצדק, כך נראה, הייתה ונותרה טענה שיש לקבלה במקרים חריגים בלבד".

. 8. על כך נכתב בספרו של י' קדמי על סדר הדין בפליליים (תשס"ט-2009), חלק שני, כרך א, ע' 1339:

"הגישה המקובלת היא, כי הפיקת ה"הגנה הפסיכית" ל"טענה מקדמית חקוקה" בסעיף 149(10) לא משנה את "ההלכה כפי שנקבעה בפסקה אלא לעגנה בחקיקה".

משכך, ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק איפוא מהלך קיצוני שבית המשפט נוהג בו במסורת, תוך הקפדה על המקרים הרואים לנקיותנו.

. 9. בעניין נטל ההוכחה בטענה לסתיה מדיניות האכיפה וחזקת התקינות המנהלית ראו ת"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ:

"כידוע, לרשות המנהלית עומדת חזקת התקינות המנהלית, שלפיה מוחזקת היא כמו שפעלה כדיין - כל עוד לא הוכח אחרת (בג"ץ 8756/07 עמותת " מבוי סתום" נ' הוועדה למינוי דיניים, [פורסם בبنבו] פסקה 43 (3.6.2008)). על-מנת להפריך חזקה זו, על הנאשם הטעון לאכיפה בררנית לנסות לסתורה ולהוכיח כי בוצעה לכאהר הבדיקה לא ראייה בין מי שנתווניהם הרלוונטיים שוויים. משעה שהוצע בסיס ראייתי כאמור, מתערערת חזקת התקינות והנטל יעבור אל כתפי הרשות המנהלית, אשר תתבקש להוכיח כי האכיפה - אף שהיא נחזית בררנית על-פני הדברים - התבessa על שיקולים עוניים בלבד, שיש להם משקל מספיק כדי לבסס עליהם את החלטתה (ענין זקיין, בעמ' 308; ענין פלוני, פסקה 37). להשקפות, בשלב זה של העברת הנטול, די יהא בהצבעה על מקרים ספורים - ואני נכון להניח לטובות המשבים ולצורך הדיון כי במקרים מסוימים, אף על מקרה אחד - לצורך העברת הנטול לשכמה של הרשות. טעם הדבר הוא כי הרשות היא שנחנית מנגישות עדיפה למידע הרלוונטי, ולה - להבדיל מן הנאשם - גישות לעובדותיהם של מקרים דומים שאירעו בעבר (ע"פ (מחוזי - מ) 30636/06 מדינת ישראל נ' מטר, [פורסם בبنבו], פסקה 16 (19.7.2007); נקדימון),

בעמ' 412). משכך, אם נמצא לכך יסוד בראיות לטענה של אכיפה בררנית - ובשלב זה אין להזכיר בדרישה - יועבר הנטול לסתור את טענת האכיפה הברנית אל כתפי הרשות" [הדגשה של הח"מ].

10. במקורה דן, השיבה המאשינה וטענה כי הנואשת 2 הייתה: לא רק המנהלת הרשמה במועד הרាងו בכתב האישום, אלא גם המנהלת הפעילה, כפי שעולה מהראיות שנאספו על ידה. לפי מדיניותה, מוגש כתוב אישום נגד מי שהוא מנהל פעיל כמו הנואשת 2, מה גם שלפי הראיות שברשותה, כך טענה המאשינה, אומה שעה לא היו מנהלי עבדה באתר כנדרש. מילא מוטלת האחירות גם לך, על מי (שלפי הראיות שנאספו על ידה) הייתה המנהלת הפעילה - נואשת 2. יש לציין גם כי למאשינה כרשות מנהלית עומדת חזקת התקינות המנהלית. לנוכח כל האמור ובשים לב לשלב המקדמי בו מצויים אנו, ברורה עמדת המאשינה - שהגישה את כתוב האישום כנגד נואשת 2 שהוא, לטענה **המנהל הפעילה ואף הרשמה** (הרשמה, למצער ביחס למועד הרាងו בכתב האישום מטעמי צדק).

11. בנסיבות העניין, לא הוכח בפניי כי הטענה לאכיפה בררנית שבנהגה המאשינה אכן נכונה. משכך, לא מצאתי כי יש להעביר את הנטול לכתפי הרשות המנהלית - המאשינה, שכן לא הונחה תשתיית ראייתית אשר יש בה כדי להוכיח אכיפה בררנית בהליך הנדון.

12. על אף "שםקומה של הטענה" לאכיפה בררנית היא במסגרת הבקשות המקדמיות, הפסיקת הכירה בכך שבשלב זה לא בהכרח תהיה בפניי בית הדין תמורה מספיקה על מנת להכריע בבקשת לביטול כתוב האישום בגין טענה זו. כך נקבע בפסק דין בורביז.

13. אני מקבל את טענת המאשינה לפיה בשלב בו מצוי ההליך, לנוכח החומר שבתיק (אלוי לא נחשפט!) בשלב זה ולכך שהנאשת 1 הגישה כפירה כללית, מבלתי להציג פירוט נוספת, חסר בסיס עובדתי ולא ניתן לקבל את בקשה הנאשת 2 לביטול כתוב האישום בשלב זה. נטל ההוכחה מוטל על הנואשת 2 כאמור לעיל, וזה האחרון לא הציגה ראויות מספיקות לתמוך בטענותיה (אלא לבקשתה של הנואשת 2 צורף אישור מרשות התאגדים לפיה ביום 11.05.21, שונה הרכב הדירקטוריון. אולם אין בכך כדי להוכיח טענותיה, ובפרט לאור טענות המאשינה בתגובהתה). נדגש כי אף לשיטת הנואשת 2, בעת ביקור המפקחים הרាងון (אלוי מתייחס כתוב האישום בסעיף 1) הייתה היא, המנהלת הרשמה וכיון שכך בודאי אין מקום, בשלב זה, לטענה למחיקת כתוב האישום.

14. טענת הנואשת 2 כי יש לבטל כתוב האישום במסגרת הגנה מן הצדוק, בשלב זה, נעדרת כל בסיס משפטי ועובדתי, כפי שovementי על כך לעיל. טענת המאשינה הינה כי הנואשת 2 הייתה מנהלת פעולה באתר ולא היו במקום מנהלי עבודה ומילא יש הצדקה להגשת כתוב האישום כנגדה. עניין זה ידרוש הוכחה בראיות בשלב ההוכחות. בשלב זה לא הוצג בסיס לביטול כתוב האישום.

15. לא שוכנעתי אפילו כי המקורה דן עונה על הדרישות שפורטו לעיל, המצדיק את ביטול כתוב האישום. זאת ועוד, בנסיבות העניין שלפנינו, אין מקום לסתות מהפסיקת הרבה, שאוזכרה בחלוקת בתגובה המאשינה, אשר קבעה כי רק במקרים חריגים ויחודיים יש כדי להביא לביטול כתוב האישום מחמת הגנה מן הצדוק. כפי שנקבע בעניין בורביז, אני סבור שקבלת בקשה הנאשת 2 לבטל כתוב האישם נגדה, בשלב זה, ולنוכח הפירוט העובדתי שנמצא בפנינו, איןנה נconaה ואיןנה מידתית. יעיר, כי אף בדוחיה של הבקשת לביטול כתוב האישום מהטעמים שצווינו, אין בה כדי

לגרום לפגיעה בנאשمت 2, שכן לאחר בירור העובדות, וככל שימצא כי אין להרשעה, ניתן יהיה לזכותה. מכל מקום, ולאור הקביעה בפסק דין בורביז ניתן יהיה לדון בבקשתו לאחר שיבואו לפניינו במסגרת פרשת ההוכחות, ראיות די הדרוש לצירת המצד המשפטី הדרוש לבקשתה מעין זו.

16. לאור האמור, ומשבשלב זה אין מקום להיעתר לבקשת הנאשمت 2 לbijtol כתוב האישום נגדה, בשים לב להuder תשתיית ראייתית מספקת התומכת בקבלת בקשה, תגיש הנאשمت 2 תגובהה לכתב האישום בתוך 20 ימים.

בקשת המאשימה להגשת מענה מפורט לכתב האישום

17. ביום 06.06.22 הוגשה תגובהה הנאשמת 1 לכתב האישום. בתגובה נטען כי "נאשمت 1 כופרת במיחס לה". בשלב זה הcpfירה הינה כפירה כללית. לאחר שהתיק "יקבע להוכחות, ובהתאם להחלטת בית הדין.... תוגש מחדש הבקשה לפי סעיף 108 לחס"פ, והנאשמת 1 תעטן לbijtol כתוב האישום מטעמי הגנה מן הצדק...". ביחס לנאשמת 2 - צוין כי במקביל לתגובה זו הוגשה בקשה לbijtol כתוב האישום, וככל שזו תתקבל, לא יהיה צורך בהגשת תשובה מפורטת של נאשמת 2 לאישום.

18. ביום 23.06.22 התקבלה תגובה המאשימה באשר לתגובה הנאשומות לכתב האישום. במסגרת תגובה זו התבקש בית הדין להורות לנאשומות על הגשת מענה מפורט לכתב האישום, ונטען כי תגובתן של הנאשומות, הכוללת cpfירה כללית איננה תחולף להגשת מענה מפורט לכתב האישום. עוד נטען כי הכוונה של הנאשומות להגיש בקשה עתידית לפי סעיף 108 לחס"פ, או העובדה שהגשו בקשה לbijtol כתוב האישום לא פוטרות את הנאשומות מהגיש מענה מפורט לכתב האישום.

19. ביום 27.06.23, התקבלה התייחסות הנאשומות לתגובה המאשימה כאמור. במסגרת התייחסות נטען כי המאשימה "מבקשת לשנות סדרי יסוד במשפט הפלילי", וכי נאשם במשפט פלילי רשאי להגיש cpfירה כללית, תוך ציטוטו של סעיף 152(א) לחס"פ:

"לא בוטל האישום מכוח טענה מקדמית, ישאל בית המשפט את הנאשם מה תשובתו לאישום; הנאשם רשאי שלא להשיב, ואם השיב, רשאי הוא בתשובתו להזכיר בעבודות הנטענות בכתב האישום, כולל או מקצתן, או לכפר בהן, וכן לטען עובדות נוספות בין אם הודה כאמור ובין אם לאו; השיב הנאשם באחת הדריכים האמורים, רשאי בית המשפט לשאול אותו שאלות, בלבד שהשאלות לא יחרגו מהדרוש להבהיר תשובה הנאשם; תגובה הנאשם יכול שתיעשה על ידי סניגורו".

20. במסגרת זאת התבקש בית הדין ליתן החלטה בבקשת הנאשمت 2 לbijtol כתוב האישום שהוגש נגדה, ולקבוע את התקיך להוכחות.

דין והכרעה בבקשת מענה מפורט לכתב האישום

21. לאחר עיון בבקשת, ובתגובה לבקשת, בשים לב להפניית הנאשומות לסעיף 152 לחוק סדר הדין הפלילי, הגעתנו לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידוחות לנוכח האמור لكمן.

22. מענה מפורט לכטב האישום הכלול התייחסות לעובדות שבסכתב האישום, להבדיל מטענות משפטיות, יש בו כדי לסייע בקידום ויעול ניהול ההליך, וכן מצופה מהנאשם שתהיה בתשובהו התייחסות לעובדות המפורטוות בסכתב האישום (יעקב קדמי **על סדר הדין בפלילים** חלק שני, הליכים שלאחר הגשת כתב אישום א' (מהדורה מעודכנת, 1364, 2009). אולם, הנואמת 1 בחרה להגיש כפירה כללית בהתאם לקבוע בסעיף 152 לחסד"פ.

יובהר כי אין המשמעות היא שבית הדין אינו רשאי לבקש לקבל מענה מפורט בהתאם לסמכוותו שבסעיף 152 לחסד"פ (שם, עמ' 1363).

23. עם זאת, ועל אף החשיבות שיש לפירוט הcpfירה שהגישה הנואמת 1, כפי שעדותי על כך לעיל, בנסיבות עניין, ומאחר שהדין בתיק יועבר למוטב אחר (מטעני בית הדין), לא מצאתי מקום לחיב את הנואמת 1 להגיש תגובה מפורטת לכטב האישום כפי שביקשה המאשימה, משזו בחרה להגיש כפירה כללית, מבל' להתייחס לעובדות שבסכתב האישום, בהתאם לקבוע בסעיף 152 לחסד"פ.

24. לאחר שתוגש תגובה הנואמת 2 לכטב האישום כפי שנדרשה לעיל, יקבע התיק להוכחות בפני המוטב החדש שיידן בתיק.

25. על דעת כב' הנשיאה השופטת שרה ברוינר, יועבר התיק להמשך טיפול לכב' השופט דניאל גולדברג.

ניתנה היום, ז' תמוז תשפ"ג, (26 יוני 2023), בהעדר הצדדים ותשלח אליהם.